

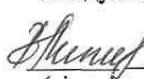
Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Кафедра публічного та приватного права

РОБОЧА ПРОГРАМА

Митне право

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри П та ПП

 Литвиненко В. М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 24 » серпня 20 25 р.

Розробник (-и): Пузирна Н.С., доцент кафедри П та ПП, к.ю.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Робочу програму навчальної дисципліни обговорено на засіданні кафедри публічного та приватного права
(назва кафедри)

Протокол від «27» серпня 2025 року № 8

Узгоджено з гарантом освітньої програми:

(підпис)

Чічкань М.В.
(прізвище та ініціали)

1. Загальна інформація про дисципліну.

Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Рік навчання та семестр	4-й рік навчання, 8 семестр ОПП «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Викладач (-і)	Пузирна Н.С., доцент кафедри публічного та приватного права, к.ю.н., доцент.
Профайл викладача (-ів)	https://civil.stu.cn.ua/kafedra/personaliyi/
Контакти викладача	1981-natasha@stu.cn.ua

2. Анотація курсу.

Курс присвячений вивченню теоретичних основ та практичних аспектів функціонування митної системи України в умовах міжнародної співпраці, інтеграції до світового економічного простору та гармонізації з європейськими стандартами.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади митної діяльності.

Змістовий модуль 2. Організаційні засади митної діяльності.

Змістовий модуль 3. Відповідальність за порушення митного законодавства.

Навчальна дисципліна «Митне право» викладається протягом одного семестру за допомогою лекційних занять, практичних (семінарських) занять, самостійної роботи і завершується складанням диференційованого заліку.

3. Мета та цілі курсу.

Мета навчальної дисципліни - формування законодавчо-теоретичних основ про ключові положення митного законодавства, основні принципи та особливості митної політики, а також міжнародні стандарти, які впливають на регулювання митної діяльності. Особлива увага приділена питанням митного контролю, процедур митного оформлення, адаптації митного законодавства до норм Європейського Союзу, боротьби з митними порушеннями.

Завданнями вивчення дисципліни «Митне право» є:

- сформувати фундаментальні знання про принципи, структуру та функціонування митної системи України, а також про нормативно-правову базу, яка регулює діяльність митних органів;
- сформувати навички практичного застосування норм митного права для організації митного контролю, митного оформлення та боротьби з порушеннями митного законодавства;
- розвивати здатність здобувачів до аналізу і вирішення правових проблем, пов'язаних із переміщенням товарів через митний кордон, адмініструванням митних платежів та регулюванням зовнішньоекономічної діяльності;
- вироблення умінь застосовувати свої теоретичні знання на практиці та відповідно до законодавства сприяти захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних і юридичних осіб;
- вирішувати певні конкретні правові ситуації, а також надавати юридичні консультації з питань, що стосуються митного законодавства.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти розширює загальні (ЗК) та спеціальні (фахові) (СК) компетентності, передбачені освітньою програмою:

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

4. Результати навчання.

Здобувач має вдосконалити програмні результати навчання :

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

В результаті вивчення дисципліни «Митне право» здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- джерела митного права та їх структуру, а також специфічні митно-правові терміни;
- виключну компетенцію митних органів України щодо здійснення митної справи;
- загальноприйнятні в міжнародних відносинах системи класифікацій та кодування товарів;
- порядок переміщення товарів, транспортних засобів і валюти через митний кордон;
- порядок притягнення до адміністративної відповідальності за порушення митних правил;

вміти:

- орієнтуватися в системі митного права України;
- ознайомитися з практикою застосування митного законодавства, перспективами й основними напрямками його розвитку;
- уміти правильно тлумачити і застосовувати норми митного права;
- вирішувати професійні завдання, аргументувати власну точку зору й прийняте за конкретним завданням рішення митного органу.

5. Пререквізити -

6. Обсяг курсу.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	24
Семінарські заняття	16
Самостійна робота	80
Індивідуальне завдання	контрольна робота
Всього кредитів	4

Формами проведення занять є лекційні та семінарські заняття, самостійна робота. Проведення занять згідно розкладу відбувається на парах та за допомогою платформи дистанційного навчання «MOODLE».

7. Тематика курсу.

Тематика лекційних занять

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади митної діяльності.

ТЕМА 1. Митне право України як комплексна галузь права.

Поняття, предмет та метод митного права. Митно-правові відносини. Відносини, пов'язані з організацією митної справи. Відносини, пов'язані з переміщенням через митний кордон України товарів і транспортних засобів. Відносини, пов'язані із встановленням та регулюванням митних режимів. Відносини, пов'язані зі стягуванням митних платежів і митним оформленням. Відносини, пов'язані з попередніми операціями. Інші відносини, які складають предмет митного права. Принципи митного права. Загально-правові принципи, міжгалузеві принципи, принципи галузей права, принципи інститутів права. Адміністративний метод регулювання митних відносин. Приписи державних органів та посадових осіб. Методи непрямого впливу.

Система митного права. Інституційність митного права. Дворівневність митного права. Норми митного права. Загальна частина митного права. Особлива частина митного права.

ТЕМА 2. Поняття та структура митних правовідносин.

Поняття та види митних правовідносин. Структура та класифікація митних правовідносин. Види суб'єктів митних правовідносин. Митна правосуб'єктність. Суб'єкти наділені владними повноваженнями. Суб'єкти не наділені владними повноваженнями. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти митних правовідносин.

ТЕМА 3. Державна митна служба України.

Основні завдання і функції митної служби. Система митних органів України, їх правовий статус. Порядок й умови проходження служби в митних органах і організаціях. Обмеження, пов'язані зі службою в митних органах. Дисциплінарна і матеріальна відповідальність працівників митних органів, спеціалізованих митних установ і організацій.

ТЕМА 4. Митний контроль.

Правове регулювання здійснення митного контролю. Форми митного контролю. Документи і відомості, необхідні для здійснення митного контролю. Зони митного контролю. Режим зони митного контролю. Права митних органів щодо здійснення митного контролю. Звільнення від окремих форм митного контролю й від митного огляду. Операції з товарами, що перебувають під митним контролем. Особливі процедури митного контролю. Постмитний контроль. Система управління ризиками. Експортний контроль.

ТЕМА 5. Митні режими.

Поняття митного режиму. Імпорт (випуск для вільного обігу); реімпорт; експорт (остаточне вивезення); реекспорт; транзит; тимчасове ввезення; тимчасове вивезення; митний

склад; вільна митна зона; безмитна торгівля; переробка на митній території; переробка за межами митної території; знищення або руйнування; відмова на користь держави.

Попередні операції. Умови та порядок застосування попередніх операцій. Повідомлення митного органу про намір ввезти товари на митну територію України.

Переміщення громадянами товарів через митний кордон України. Товари, що не підлягають пропусканню через митний кордон України. Відомості, які оголошуються громадянами при переміщенні через митний кордон товарів та інших предметів.

Змістовий модуль 2. Організаційні засади митної діяльності.

ТЕМА 6. Митне оформлення.

Поняття й ознаки митного оформлення. Місце і час здійснення митного оформлення. Відмова в митному оформленні. Процедура декларування. Форми декларування. Митна декларація. Митний перевізник. Авторизований економічний оператор. Митна брокерська діяльність. Митні формальності на різних видах транспорту. Контрольні й дозвільні провадження в митній справі.

ТЕМА 7. Митно-тарифне регулювання і стягнення митних платежів.

Мито. Митний тариф України. Ставки мита, їх види. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності. Митна вартість товарів. Країна походження товару. Митні пільги. Тарифні пільги (тарифні преференції). Способи забезпечення сплати митних платежів. Квотування, ліцензування, контингентування як заходи нетарифного регулювання.

ТЕМА 8. Правові основи переміщення через митний кордон України товарів і транспортних засобів.

Правове регулювання переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення. Основні принципи переміщення товарів і транспортних засобів. Заборона щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України. Обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України. Переміщення товарів, що мають особливий правовий статус. Особливості пропуску й оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами.

Змістовий модуль 3. Відповідальність за порушення митного законодавства.

ТЕМА 9. Адміністративна відповідальність за порушення митних правил.

Поняття та види порушення митних правил. Визначення поняття митного правопорушення. Ознаки митних правопорушень. Склад митного правопорушення. Види адміністративних порушень митного законодавства.

Види порушень митних правил та відповідальність за правопорушення. Контрабанда. Визначення контрабанди як кримінального правопорушення. Характер контрабанди. Об'єкт контрабанди. Предмет контрабанди. Об'єктивна сторона контрабанди. Суб'єкти контрабанди. Судова практика щодо контрабанди. Дізнання у справах про контрабанду.

ТЕМА 10. Порядок провадження у справах про порушення митних правил.

Порядок провадження у справах про порушення митних правил. Адміністративне затримання. Процесуальні дії у справі про порушення митних правил та порядок їх проведення. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил. Виконання постанов органів доходів і зборів про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил

Експертиза в системі митного контролю. Поняття, об'єкти, предмети митної експертизи. Правовий стан експерта.

ТЕМА 11. Правові основи міжнародного митного співробітництва.

Поняття, цілі, напрями та форми міжнародного співробітництва у сфері державної митної справи. Міжнародно-правові основи співробітництва у сфері державної митної справи.

Суб'єкти міжнародного співробітництва у сфері державної митної справи. Особливості співробітництва у сфері боротьби з митними правопорушеннями.

Тематика практичних занять

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади митної діяльності.

Митне право України як комплексна галузь права.

Поняття та структура митних правовідносин.

Державна митна служба України.

Митний контроль.

Митні режими.

Змістовий модуль 2. Організаційні засади митної діяльності.

Митне оформлення.

Митно-тарифне регулювання і стягнення митних платежів.

Правові основи переміщення через митний кордон України товарів і транспортних засобів.

Змістовий модуль 3. Відповідальність за порушення митного законодавства.

Адміністративна відповідальність за порушення митних правил.

Порядок провадження у справах про порушення митних правил.

Правові основи міжнародного митного співробітництва.

Тематика самостійної роботи

Самостійне опрацювання окремих питань в межах тем:

Державна митна справа України і принципи її здійснення. Поняття, зміст, принципи митної політики України. Предмет, метод, джерела митного права. Митна територія і митний кордон України, товари, транспортні засоби.

Податок на добавлену вартість (ПДВ). Акцизний податок. Митні збори. Платники митних платежів. Авансові платежі. Валюта митного платежу. Сплата митних платежів. Строки сплати митних платежів. Забезпечення сплати митних платежів. Стягнення заборгованості з митних платежів і пені. Порядок повернення сум зайво або помилково сплачених митних платежів. Приклади розрахунку митних платежів. Нарахування та справляння податків та зборів при переміщення товарів через митний кордон України. Справляння митних платежів. Контроль за сплатою митних платежів.

Поняття та ознаки товару. Митна вартість товару. Код української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності. Країна походження товару. Рівень свободи переміщення товару. Транспортний засіб комерційного призначення.

8. Система оцінювання та вимоги

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання знань ЗВО здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу (шкалу Університету) та шкалу ECTS, відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”» (https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-potochne-ta-pidsumkove-ocinyuvannya-znan-zdobuvachiv-vo.pdf).</p> <p>Система оцінювання знань з навчальної дисципліни «Митне право» включає поточний та семестровий контроль знань. У 8 семестрі ЗВО може набрати до 70% підсумкової оцінки за виконання протягом семестру всіх видів робіт і до 30% підсумкової оцінки на диференційованому заліку. Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру, то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати залік.</p>
--	--

Повторне складання диференційованого заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється, але у виняткових випадках за погодженням з деканом факультету такий дозвіл може дати ректор Університету.

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із здобувачами вищої освіти під час лекцій, семінарських занять, усного та письмового опитувань здобувачів вищої освіти, оцінювання результатів неформальної освіти, оцінювання реферування наукової роботи, виконання самостійної роботи та написання однієї контрольної роботи.

Семестровий контроль по закінченню 8 семестру проводиться у формі диференційованого заліку відповідно до графіку навчального процесу згідно затвердженого розкладу. Для складання заліку існують білети. Білети складаються з двох питань (кожне питання оцінюється максимум у 15 балів). У **13-15 балів** оцінюється відповідь на питання, яка є повною, її зміст відповідає сутності поставленого питання, (допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки). **10-12 балів** - відповідь правильна, послідовна, логічна, але ЗВО допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу; **6-9 балів** ЗВО володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення; **1-5 балів** ЗВО виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки; 0 балів – ставиться коли відповідь на питання є повністю неправильною.

Оцінювання успішності ЗВО під час семестрового контролю вноситься у відомість успішності та навчальну картку здобувача вищої освіти в автоматизованій системі управління – АСУ «ВНЗ».

Контрольний захід	Бали за один вид роботи	Всього балів за семестр
Поточний контроль знань студентів		
<i>Обов'язкові види робіт</i>		
Усна або письмова відповідь на семінарському занятті (включаючи питання самостійного опрацювання)	0 - 2	0 – 16
Реферування, індивідуальна робота	0 – 2	0 – 16
Вирішення практичних ситуацій	0 – 1	0 – 8
Проміжний контроль в межах модулів	0 – 3	0 – 9
Виконання модульної контрольної роботи	0 – 10	0 – 10
<i>Вибіркові види робіт</i>		
Виконання вибіркового виду самостійної роботи (підготовка тез доповідей, наукових публікацій; участь у студентських конкурсах, олімпіадах, активна участь у роботі юридичної клініки, результати неформальної освіти тощо.	до 11 балів	0 - 11
		70
Підсумковий контроль знань студентів		
Диференційований залік		30
Загальна кількість балів за семестр		100

Вимоги до контрольної роботи, реферування, індивідуальної роботи тощо.

Критерії оцінки контрольної роботи, виходячи з максимальної кількості балів, передбачених за її виконання:
 10 – 9 балів - відповідь правильна, повна, послідовна, логічна; здобувач вищої освіти впевнено володіє фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; здобувач вищої освіти має

	<p>навички користування нормативним матеріалом і вміло застосовує його при відповідях; відповідь на теоретичні запитання дає з використанням відповідної термінології, допускаючи при цьому 1-2 незначні помилки з фактичного матеріалу.</p> <p>8 – 7 балів - відповідь правильна, послідовна, логічна, але здобувач вищої освіти допускає у викладі окремі незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді; орієнтується в матеріалі; здобувач вищої освіти має навички користування нормативним матеріалом.</p> <p>6 - 5 балів - здобувач вищої освіти володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не досить впевнено орієнтується у нормативній базі, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко, а інколи й невірно формулює основні теоретичні положення та причинно-наслідкові зв'язки.</p> <p>4 - 3 балів - здобувач вищої освіти виявляє незнання більшої частини фактичного матеріалу; відповідь не розкриває поставлених запитань чи завдань; допускає грубі помилки.</p> <p>2 - 0 балів – здобувач вищої освіти не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.</p> <p>Після перевірки контрольної роботи та оголошення її результатів здобувачам вищої освіти надається можливість, при необхідності, оспорити результати контрольної роботи.</p> <p>Усне опитування - включає в себе опитування за будь-яким питанням, винесеним на семінарське заняття (за вибором викладача), відповідь на питання інших ЗВО, відповідь на питання для повторення (з тем, що було вивчено раніше), відповіді на контрольні питання з теми семінарського заняття. Максимальна кількість балів може бути виставлена ЗВО, підготовленим до відповідей на усі питання теми, включаючи питання винесені на самостійне опрацювання.</p>	
Семінарські заняття	Рівень знань	Критерії оцінювання
	4 Відмінний	Здобувач вищої освіти виявляє вміння самостійно отримувати інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, вирішує практичні ситуації
	3 Добрий	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок
	2 Задовільний- мінімальний	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
1-0 балів Незадовільний	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	
Умови допуску до підсумкового контролю	У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має більше 30% пропусків навчальних занять (без поважних причин) від загального обсягу аудиторних годин відповідної навчальної	

дисципліни або не набрав мінімально необхідну кількість балів (тобто кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які ЗВО може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – Е, 60 балів»), (8 семестр – 30 балів), то він не допускається до складання диференційованого заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість.

На ліквідацію академічної заборгованості вноситься весь обсяг теоретичного матеріалу, що передбачений робочою програмою навчальної дисципліни «Митне право». Академічна заборгованість повинна бути ліквідована до атестації здобувача вищої освіти, а у випадку коли заборгованість виникла з дисципліни, знання, уміння та навички з якої, відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця, потрібні для вивчення навчальних дисциплін наступного семестру, то така заборгованість повинна бути ліквідована до початку нового семестру. Академічна заборгованість ліквідується здобувачами вищої освіти протягом наступних семестрів згідно з розкладами ліквідації академічної заборгованості, що затверджуються деканом факультету за поданням відповідних кафедр.

Результати ліквідації академічної заборгованості відображаються в ліквідаційній відомості успішності.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль за модулями

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади митної діяльності.	0... 20
Змістовий модуль 2. Організаційні засади митної діяльності.	0... 20
Змістовий модуль 3. Відповідальність за порушення митного законодавства.	0... 20
Контрольна робота	0... 10
Разом	0... 70

Підсумковий контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та вид контролю	Кількість балів
Результат поточного контролю	0... 70
Диференційований залік:	0... 30
1 Теоретичне питання 1	0... 15
2 Теоретичне питання 2	0... 15
Зважена семестрова оцінка	0... 100

Шкала оцінювання результатів навчання

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики, атестації
90 – 100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
66-74	D (задовільно)	задовільно
60-65	E (достатньо)	
0-59	FX (незадовільно)	незадовільно з можливістю повторного складання

9. Політики курсу.

Політика відвідування занять та виставлення балів. Для всіх здобувачів вищої освіти відвідування лекцій і практичних занять курсу є обов'язковими, за виключення випадків пов'язаних з оформленням індивідуального графіку відвідування. Враховуються всі бали отримані в ході поточного контролю (усні відповіді, вирішення задач, написання юридичних диктантів, самостійна/індивідуальна робота, модульна тощо). Активна участь у ході практичних та лекційних занять, участь у студентських конференціях, студентських олімпіадах, підготовка наукових публікацій тощо є підставою для нарахування додаткових балів.

Недопустимі пропуски та запізнення на заняття; користування мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування; недотримання строків виконання навчально-наукових завдань тощо.

За об'єктивних причин (наприклад, карантин, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно з використанням системи «Moodle» та онлайн відео-конференцій. У випадку, якщо здобувач протягом семестру не виконав у повному обсязі всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані види робіт або не набрав мінімально необхідну кількість балів (30), він не допускається до складання диф. заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому [«Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Повторне складання диф. заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється. У випадку повторного складання диф. заліку всі набрані протягом семестру бали анулюються.

До загальної політики курсу відноситься дотримання принципів відвідування занять у відповідності до затвердженого розкладу, а також вільного відвідування лекційних занять для осіб, які отримали на це дозвіл відповідно до [«Порядку надання дозволу на вільне відвідування занять здобувачам вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Запорукою успішного вивчення дисципліни є активність та залучення під час проведення практичних та лекційних занять – відповіді на запитання викладача (як один з елементів поточного контролю), задавання питань для уточнення незрозумілих моментів, вирішення практичних завдань. Консультації відбуваються в аудиторіях університету у вигляді особистих чи групових консультацій (через вбудований форум) на сторінці курсу в системі дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка».

Політика користування ноутбуками / смартфонами

Прохання до здобувачів тримати смартфони переведеними у беззвучний режим протягом лекційних та практичних занять, так як дзвінки, переписки та спілкування у соціальних мережах відволікають від проведення занять як викладача, так й інших здобувачів. Ноутбуки, планшети та смартфони не можуть використовуватися в аудиторіях під час занять та під час проведення підсумкового контролю (за виключенням проходження тестового контролю в системі Moodle).

Політика заохочень та стягнень

За результатами навчальної, наукової або організаційної діяльності здобувачів вищої освіти за курсом їм можуть нараховуватися додаткові бали – до 11 балів, у залежності від

вагомості досягнень. Види позанавчальної діяльності, за якими здобувачі вищої освіти заохочуються додатковою кількістю балів: участь у міжнародних проектах, наукові дослідження, тези, участь у науково-практичних конференціях, винаходи, патенти, авторські свідоцтва за напрямками курсу.

Політика академічної доброчесності

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні контрольних (принципи описані у [Кодексі академічної доброчесності НУ «Чернігівська політехніка»](#)). Списування під час проміжного та підсумкового контролів, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Правила перезарахування кредитів

Кредити, отримані в інших закладах вищої освіти, а також результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути перезараховані викладачем у відповідності до положення [«Порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін у НУ «Чернігівська політехніка»](#)». Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на окремі змістові модулі (теми) навчальної дисципліни.

10. Рекомендована література.

1. Кадала В. В., Гузенко О. П. Організація діяльності підрозділів митної служби України : навчальний посібник / за заг. ред. С. С. Вітвіцького. Львів : Видавець Марченко Т.В., 2022. 279 с.
2. Міжнародне митне право : навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини», за спец. 293 «Міжнародне право» [Електронне видання] / уклад.: Б. А. Кормич, Т. В. Аверочкіна ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 144 с.
3. Митне право : навчальний посібник / В. В. Кадала, О. П. Гузенко. Львів: Видавництво «Магнолія 2006», 2024. 286 с.
4. Митне право : навчальний посібник / О. П. Рябченко, В. Я. Мацюк, В. В. Чмелюк та ін. ; за заг. ред. к.ю.н. І. П. Петрової. Ірпінь : УДФСУ, 2020. 470 с.
5. Науково-практичний коментар Митного кодексу України. / За заг. ред. Є. В. Додіна. К. : Видавничий дім «Професіонал», 2020. 664 с.
6. Практика митного регулювання в ЄС: навчальний посібник / Русак Д.М. К., 2023. 300 с.
7. Maine H. S. Dissertations on early law and custom; chiefly selected from lectures delivered at Oxford. BoD–Books on Demand. 2024

Інтернет-джерела.

1. Система дистанційного навчання moodle НУ «Чернігівська політехніка» - <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=6903>
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України - www.kmu.gov.ua
4. Державна митна служба України - www.customs.gov.ua
5. Державна податкова служба України - www.tax.gov.ua
6. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua/>
7. Міністерство економіки України - www.economy.gov.ua
8. Митний кодекс Європейського Союзу - <https://eur-lex.europa.eu>